Sosiaali- ja perhepalvelujen toimialan talousarvio 2027

Elämänkaarilautakunta 21.10.2026 § 73

Valmistelija toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, puh. 040 774 6626, marika.paasikoski-junninen(at)omahame.fi, talousjohtaja Sampo Salo, puh. 040 657 6212, sampo.salo(at)omahame.fi

Selostus

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) § 115 mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Lisäksi siinä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen ja hyvinvointi-aluekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteiden on toteutettava hyvinvointialuestrategiaa. Hyvinvointialueen taloudenpidossa tulee kiinnittää erityistä huomiota myös siihen, etteivät sen sitoumukset ylitä hyvinvointialueen taloudellisia resursseja. Kanta-Hämeen hyvinvointialue on saanut lisäaikaa vuosien 2023 ja 2024 aikana kertyneiden alijäämien kattamiseen aina vuoteen 2029. Hyvinvointialueen taloussuunnitelma tulee täten laatia siten, että alijäämät tulevat katetuksi viimeistään tilinpäätökseen 2029 mennessä.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön § 12–14 mukaan lautakuntien erityisenä tehtävän on valmistella aluehallituksen antaman talousarvioraamin pohjalta esitys lautakunnan toimialaa koskevasta toiminta - ja taloussuunnitelmasta. Aluehallitus on kokouksessaan 8.6.2026 § 227 antanut talousarvioraamin 2027 sekä suunnittelukehyksen vuosille 2028 ja 2029. Aluehallitus on varannut itselleen mahdollisuuden tarkentaa tarvittaessa suunnittelukehystä syksyllä 2026. Mahdolliseen suunnittelukehyksen muutokseen vaikuttavat alijäämien kattamisaikataulu, tilikauden 2026 tarkentuva tulosennuste sekä mahdolliset vuoden 2027 rahoitukseen tulevat muutokset. Valtiovarainministeriö on poikkeuksellisesti ilmoittanut, että se julkaisee uuden rahoituksen painelaskelman vuosille 2028 ja 2029 lokakuun 2026 aikana. Tämä tulee vaikuttamaan oleellisesti hyvinvointialueen lopulliseen talousarvioon. Tämän lisäksi hyvinvointialueen tulosennuste on heikentynyt selvästi kevään tilanteesta ja tämä kasvattaa oleellisesti sopeuttamistarvetta taloussuunnittelukaudella. Toimialat ovat joutuneet aikataulusyistä valmistelemaan nyt käsiteltävän talousarvioesityksensä osin vajain tiedoin, koska rahoitustiedot ja tilinpäätösennuste tarkentuvat vielä lautakuntien talousarviokäsittelyn jälkeen.

Sosiaali- ja perhepalveluiden toimialan lautakunnalle esitettävä talousarvioesitys on edellä mainituista syistä vielä valmisteluvaiheessa. Toimialan lopullinen aluevaltuustolle esitettävä talousarvio tulee vielä muuttumaan suhteessa nyt esitettävään valmisteluvaiheeseen valmistelun keskeneräisyydestä johtuen. Toimiala on valmisteluvaiheessa tehnyt talousarvioesityksensä raamin toimintakatteen mukaisena huomioiden raamiesityksen jälkeen esille tulleet määrärahojen siirtotarpeet toimialojen

kesken. Siirrot toimialojen välillä on tehty siten, ettei niillä ole ollut vaikutusta HVA-tason toimintakatteeseen.
Liitteenä sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan talousarvio 2027.

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.5 § kohta 1

Toimialajohtajan/ sosiaali- ja perhepalvelut päätösesitys

Elämänkaarilautakunta päättää esittää aluehallitukselle sosiaali- ja perhepalveluiden toimialan vuoden 2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi liitteen mukaisen esityksen.

Käsittely

Keskustelun aikana Terhi Lehtonen teki seuraavan muutosesityksen: ”Esitän, että lautakunta palauttaa talousarvion uudelleen valmisteluun ja että talousarvio tuodaan mahdollisimman valmiina lautakunnan käsittelyyn. Keskeneräiseen talousarvioon on mahdotonta ottaa luottamushenkilönä kantaa, saati päättää, sitoutua tai kantaa siitä vastuuta.”

Puheenjohtaja totesi elämänkaarilautakunnan kannattavan Terhi Lehtosen muutosesitystä asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun yksimielisesti.

Pöytäkirjaan päätettiin tehdä tekninen korjaus ja korjata pykälän otsikosta toimialan nimi vastaamaan nykytilannetta (sosiaali- ja perhepalveluiden toimiala).

Päätös

Elämänkaarilautakunta päätti yksimielisesti Terhi Lehtosen muutosesityksen mukaisesti palauttaa talousarvion uudelleen valmisteluun ja että talousarvio tuodaan mahdollisimman valmiina lautakunnan käsittelyyn. Keskeneräiseen talousarvioon on mahdotonta ottaa luottamushenkilönä kantaa, saati päättää, sitoutua tai kantaa siitä vastuuta asian uudelleen valmisteluun.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämänkaarilautakunta 18.11.2026
14246/00.01.02.00/2026

Valmistelija toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, puh. 040 774 6626, marika.paasikoski-junninen(at)omahame.fi, talousjohtaja Sampo Salo, puh. 040 657 6212, sampo.salo(at)omahame.fi

Selostus Laki hyvinvointialueesta (611/2021) § 115 mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarvioon

otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Lisäksi siinä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteiden on toteutettava hyvinvointialuestrategiaa. Hyvinvointialueen taloudenpidossa tulee kiinnittää erityistä huomiota myös siihen, etteivät sen sitoumukset ylitä hyvinvointialueen taloudellisia resursseja. Kanta-Hämeen hyvinvointialue on saanut lisäaikaa vuosien 2023 ja 2024 aikana kertyneiden alijäämien kattamiseen aina vuoteen 2029. Hyvinvointialueen taloussuunnitelma tulee täten laatia siten, että alijäämät tulevat katetuksi viimeistään tilinpäätökseen 2029 mennessä.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön § 12–14 mukaan lautakuntien erityisenä tehtävän on valmistella aluehallituksen antaman talousarvioraamin pohjalta esitys lautakunnan toimialaa koskevasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta. Aluehallitus on kokouksessaan 8.6.2026 § 227 antanut talousarvioraamin 2027 sekä suunnittelukehyksen vuosille 2028 ja 2029. Aluehallitus on varannut itselleen mahdollisuuden tarkentaa tarvittaessa suunnittelukehystä syksyllä 2026. Mahdolliseen suunnittelukehyksen muutokseen vaikuttavat alijäämien kattamisaikataulu, tilikauden 2026 tarkentuva tulosennuste sekä mahdolliset vuoden 2027 rahoitukseen tulevat muutokset. Valtiovarainministeriö on poikkeuksellisesti ilmoittanut, että se julkaisee uuden rahoituksen painelaskelman vuosille 2028 ja 2029 lokakuun 2026 aikana. tämä tulee vaikuttamaan oleellisesti hyvinvointialueen lopulliseen talousarvioon. Tämän lisäksi hyvinvointialueen tulosennuste on heikentynyt selvästi kevään tilanteesta ja tämä kasvattaa oleellisesti sopeuttamistarvetta taloussuunnittelukaudella. Toimialat ovat joutuneet aikataulusyistä valmistelemaan nyt käsiteltävän talousarvioesityksensä osin vajain tiedoin, koska rahoitustiedot ja tilinpäätösennuste tarkentuvat vielä lautakuntien talousarviokäsittelyn jälkeen.

Sosiaali- ja perhepalveluiden toimialan talousarvioesitys on laadittu aluehallituksen 8.6.2026 antaman vuoden 2027 talousarvioraamin mukaisesti. Valmistelussa on huomioitu raamin antamisen jälkeen tunnistetut toimialojen väliset määrärahasiirrot siten, ettei niillä ole vaikutusta hyvinvointialuetason toimintakatteeseen. Aluevaltuustolle esitettävää talousarviota täsmennetään hyvinvointialueen talousarviokäsittelyn edetessä edellä kuvattujen suunnittelukehykseen vaikuttavien tekijöiden tarkentuessa. Hyväksytty talousarvio toimii suunnittelukauden toiminnan ja talouden lähtökohtana. Talousarviota tarkennetaan tarvittaessa vuoden aikana muutostalousarvioilla toimintaympäristössä, palvelutarpeissa, toiminnassa tai taloudellisissa edellytyksissä tapahtuvien olennaisten muutosten perusteella.

Liitteenä sosiaali- ja perhepalveluiden toimialan talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2029.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.5 § kohta 1

Toimialajohtajan/ sosiaali- ja perhepalvelut päätösesitys

Elämänkaarilautakunta päättää

1. esittää aluehallitukselle sosiaali- ja perhepalveluiden toimialan vuoden 2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi liitteen mukaisen esityksen.
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta 19.11.2026.

Päätös

Täytäntöönpano	Päätösesitys / aluehallitus
Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakuoikeutta